

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Csontos és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Illés Attila József ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Bitá-Petrik Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Bitá Judit ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. november 17. napján kelt 8.P.21.304/2016/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a Fővárosi Törvényszék előtt ... számon folyó ügyben ... napján megtartott tárgyaláson tett alábbi nyilatkozataival megsértette a jóhírnévhez és becsülethez fűződő jogát: „...”, „...”, „Hamis állítások ebben az ügyben több esetben előfordultak.” Kérte továbbá az alperes elégtétel adására való kötelezését olyan formában, hogy a megjelölt eljárásban részt vevő feleknek, képviselőknek és bírácoknak címzett nyilatkozatával fejezze ki sajnálkozását és ezt a nyilatkozatát tegye meg azon további személyek előtt is, akik az ügy iratait megismerték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 60.000 forint perköltséget.

Ítéletének indokolásában idézte a Ptk. 42. § (1) bekezdését, 2:43. § d) pontját, 2:45. § (1) és (2) bekezdéseit, 2:51. § bekezdés (1) a), c) pontját, illetve a Pp. 164. § (1) bekezdését.

Rögzítette, hogy a perbeli esetben a felperes olyan alperesi előadást jelölt meg a személyiségi jogsérelem tárgyában indított keresete alapjául, amit az alperes egy peres eljárásban fogalmazott meg tanúvallomásában. Ezen tanúvallomás, a peres felek személyes előadása, továbbá **(tanú1)** tanú vallomása alapján bizonyított ténynek tekintette, hogy a felperes által biztosítási szolgáltatás

megfizetése tárgyában indított per folyamatban léte alatt az alperes és - a felperes mint ügyvezető által vezetett - ... munkavállalója, **(tanú1)** személyesen is találkoztak és szót ejtettek arról, hogy a felperes által kezdeményezett kártérítési perben az alperes igazságügyi szakértőként kerül kirendelésre. Bizonyítottanak látta azt is, hogy az alperes - aki előtt ismertté vált annak ténye, hogy a felperes és **(tanú1)** tanú munkatársak -, egy példányt az általa elkészített szakvéleményből még a kártérítési eljárás folyamatban léte alatt átadott **(tanú1)**nek, illetve az irodájuknak. Az alperes a perben azt állította, hogy a felperessel csak a kártérítési perben elrendelt helyszíni szemle során találkozott, amikor az általa készített szakvélemény még nem volt kész, a felperes ezzel szemben azt, hogy ezen felül volt egy további személyes találkozás is, amikor az alperes, **(tanú1)** és ő maga is jelen voltak. A felperes utalt arra is, hogy ezen alkalommal maga az alperes kért előnyt azért cserébe, hogy a valóságnak megfelelő és ezzel együtt a felperesi álláspontot alátámasztó szakvélemény születhessen. Nem látta mellőzhetőnek **(tanú1)** azon előadását, hogy miután az első alkalommal kettesben találkoztak az alperessel, telefonon értesítette az elhangzottakról a felperest, aki már ekkor elzárkózott az alperes személyétől és az általa elmondottaktól. Rögzítette, hogy ilyen telefonos értesítésről a felperes maga nem számolt be, arra nem utalt. Nem látta teljesen egyértelműnek **(tanú1)** vallomása alapján azt sem, hogy az elmondása szerinti alperesi megkeresést valójában ki kezdeményezte és azt megelőzően ő, illetve az alperes beszélt-e a felperessel, ha igen, miről. Az alperes a tanú előadásával szemben következetesen állította a perben, hogy a tanú részéről történt a megkeresés irányába abból a célból, hogy magán- szakértői vélemény elkészítésére kérjék fel. Az ellentmondó adatok ellenére azt mindenképpen megállapíthatónak látta, hogy **(tanú1)** tanú beszélgetést folytatott az alperessel, a találkozásuk időpontjában egy biztosítási tárgyú peres ügyben már kirendelt igazságügyi szakértővel. A beszélgetésekből levont alperesi következtetéseket minden alapot nélkülözőnek akkor lehetett volna minősíteni, ha a fél benyomásainak azon ténybeli alapja hiányzott volna, hogy **(tanú1)** találkoztak és beszélgettek, függetlenül attól, hogy a következtetések jogsértőek-e, vagy sem. Megállapítása szerint a felperes valójában olyan, az ... számú jegyzőkönyvben foglalt alperesi nyilatkozatokat sérelmezett, melyek a **(tanú1)** történő beszélgetésekből, találkozásokból levont alperesi következtetéseket foglalták össze és amelyekben az alperes a felperest egyébként közvetlenül nem nevesítette. A felperes által a keresetlevélben kiemelt három tanúvallomás-részleten túl összességében az alperesi, ... napján felvett peres nyilatkozat lényege az volt, hogy az alperes a **(tanú1)** folytatott beszélgetés adatainak és a körülményeknek az értékeléséből arra a megállapításra jutott, hogy a biztosítási ügyben szereplő felperesi oldal érdeke, hogy az általa elkészítendő szakvélemény a károsult szempontjából kedvező legyen és, ha nem is kimondotta, de a találkozás tényéből fakadóan a beszélgető partnere ezt tudomására is kívánta hozni. Az alperes a **(tanú1)** folytatott személyes- és telefonbeszélgetés tartalmát tanúvallomásában úgy adta vissza, hogy **(tanú1)** kommunikációjának lényege az volt, hogy a perben érintett oldal számára mely esetben lenne kedvező a szakvélemény, míg ő ilyen szakvélemény elkészültéről nem tudta biztosítani a másik felet. A tanúvallomásban a felperes megemlítsére nem került, alperesi következtetésként szerepel benne az, hogy **(tanú1)** előadását a felperesének is lehet tekinteni. A következtetés helytálló voltára megfelelően utalt az alperes azzal, hogy a peres eljárás felperese és a tanú között alá- és fölérendeltségi viszony volt és a felperes ügyében más személlyel vették fel a kapcsolatot. A tanúvallomás azon részlete pedig, hogy az alperes a ... szakértőtársával történt beszélgetést követően a **(tanú1)** történt találkozás tanulságát úgy összegezte, hogy burkoltan megkeresték egy olyan peres ügyben, amelyben kirendelt szakértőként vett részt, továbbra sem utal a felperes személyére kifejezetten, illetve a kifejezésekből az sem egyértelmű, hogy az alperes azt kívánta sugallni a sérelmezett eljárásban, hogy őt bárki is meg akarta vesztegetni. Erre vonatkozó konkrét alperesi kijelentés nem hangzott el.

„A perben ...” mondatot általános jellegénél fogva nem tartotta alkalmasnak arra, hogy a felperesi jóhírnevet, vagy becsületet sértse. Az alperes tanúvallomása összességében egy személyes magánbeszélgetésből levont olyan következtetés-rendszer, tényeknek, illetve a beszélgetés

részleteinek és a benyomásoknak olyan értékelése, amely valótlan tényállításként, illetve valós tény hamis színben történő feltüntetéseként nem értelmezhető, illetve nem tartalmaz olyan kijelentést sem, amely a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő lenne. Utalt a BH2009.2014 számú eseti döntésre és arra, hogy a bírói gyakorlat szerint a büntető feljelentés megtétele a későbbi felmentés ismeretében is csak kivételesen alapoza meg személyiségi jogsértést, amihez hasonlóan kivételesen lehet jogsértő egy tanú polgári peres eljárásban tett vallomása is. Olyan körülményeket, amelyek egy tanúvallomás következményét illetően személyiségi jogsértés megállapítására adnának alapot, a felperes nem tudott bizonyítani. Álláspontja szerint a tanúvallomásban foglaltak véleményként, értékítéletként minősíthetők, de ez csak akkor adhat alapot az emberi méltóság, vagy becsület megsértésének megállapítására, ha az elhangzottak kifejezőmódjukban indokolatlanul bántóak. Ennek hiányában a vélemény akkor sem ad alapot a személyhez fűződő jog megsértésének a megállapítására, ha egyébként téves, vagy helytelen. Az alperes tanúvallomásában megfogalmazott következtetések indokolatlanul sértő, lejárató kijelentéseket nem foglaltak magukban.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 78. §-a alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelmének való helyt adást, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, újabb határozat hozatalára való utasítását kérte.

Előadása szerint az alperes perben tett tanúvallomása, mely személyes benyomásait és a felperes személyére vonatkozóan benne kialakult értékítéletet fogalmazott meg, indokolatlanul sértő volt és kétséget kizáróan alkalmas arra, hogy az eljáró bírák elfogulatlanságát befolyásolja, őt csalárd és szavahihetetlen személynek tüntesse fel, aki nem riad vissza az ügyben eljáró szakértő befolyásolásától, de még a megvesztegetéstől sem. Utalt arra, hogy a Ptk. 2:45. § (1) és (2) bekezdései alapján a jogsértés megvalósulásának nem feltétele, hogy a jogsértő ténylegesen megnevezze azt a személyt, akinek becsületét, vagy jóhírnevét érintve sértő kijelentést tesz, elegendő. Az elsőfokú bíróság rögzíti, hogy alperesi következtetésként szerepel a vallomásban, hogy **(tanú1)** előadását az övének lehetne tekinteni, ezzel pedig a kijelentés más, az ő személyére utal, így a jogsértés megvalósítására alkalmas. El kell határolni egymástól a tanúvallomást, melynek lényegi eleme, hogy a tanú az általa hallottakról, tapasztaltakról, a ténylegesen megtörtént valós eseményekről nyilatkozik hitelt érdemlően, illetőleg a tanú által levont következtetéseket, az események hatására benne kialakult szubjektív képzetet, az esemény résztvevőiről kialakult véleményét és az annak alapján utóbb megfogalmazott értékítéletét. Jelen esetben a tanú - quasi túlterjeszkedve a megkívánt objektív tényelőadáson - a bíróság és az eljáró felek tudomására hozta a személyes, belső meggyőződését, sejtetni kívánta a benne kialakult képzetet és a felperessel kapcsolatos közvetett benyomását, ez pedig nem szolgálhatott másra, mint személyének lejáratására, becsületének és egyenes jellemének a megkérdőjelezésére. Ezen alperesi magatartás nem a tanúvallomás körében értékelendő. Nem lehet a jogsértés tényének megállapítását arra hivatkozással mellőzni, hogy a kijelentések megtételére polgári peres eljárás során került sor.

Álláspontja szerint az ítélet számos bizonytalanságot tartalmaz abban a tekintetben, hogy a felek milyen kapcsolatban álltak egymással, nem került feltárára, hogy milyen módon történtek a kapcsolatfelvételek, mikor, mely személyek, milyen gyakorisággal, hány alkalommal találkoztak. Jelezte is az elsőfokú bíróság felé, hogy ellentmondás figyelhető fel az alperes, illetőleg jogi képviselője nyilatkozata között, illetve az alperes is ellentmondásokba bonyolódik a tekintetben, hogy személyesen találkozott-e a felperessel. Az alperesi állítások ellentmondásosságára kiemelten

felhívta az elsőfokú bíróság figyelmét, a valós tények feltárása és az ellentétek feloldása érdekében azonban az elsőfokú bíróság nem intézkedett és az ítélet meghozatalára számos tisztázatlan körülmény mellett került sor, ami az ítéletet megalapozatlanná és jogszabálysértővé teszi, hiszen az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt tényállás felderítési kötelezettségének. Annak, hogy az alperes mikor és hány alkalommal találkozott a felperessel, azért van jelentősége, mert annak hiányában nem tisztázható, hogy az alperes miért tett a személyiségi jogait sértő, személyét hamis színben feltüntető nyilatkozatot abban az esetben, ha esetlen nem is ismeri és személyes benyomása sincs vele kapcsolatban.

Megítélése szerint az általa sérelmezett kijelentések mind a szöveggörnyezetből kiragadva, mind pedig összességükben alkalmasak arra, hogy az alperes személyiségi jogot sértő magatartása megállapítható legyen. „...”, illetve „a perben ...” közlések a szöveggörnyezet tükrében nem értelmezhetők általános jelleggel megfogalmazott kijelentéseknek, hiszen a teljes tanúvallomás ismeretében a szövegből kitűnik, hogy az alperes kifejezetten a személyére utalt és neki tulajdonította mind a perbeli hamis állításokat, mind pedig a szakértő megvesztegetésére irányuló burkolt szándékot. Ezek pedig kétséget kizáróan alkalmasak arra, hogy a személyét sértsék, jóhírnevét csorbítsák és hamis színben tüntessék fel az eljáró bírói fórum előtt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljes egészében felderítette, abból helyes jogi következtetést vont le. Nem alapos a felperes azon fellebbezési hivatkozása, hogy a jogsértés megállapítható akkor is, ha a jogsértő nem nevezi meg ténylegesen az adott személyt. A perbeli esetben a tanúvallomása során a benyomásának megfelelően tette meg a nyilatkozatát, ahol sem a felperest, sem egyéb személyt nem jelölt meg. Az, hogy a felperes a tanúvallomásából milyen következtetést von le, a jogsértés megállapítására nem alkalmas.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény a perben megállapítható nem volt, az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával járt el a perben, a bizonyítást a szükséges és lehetséges mértékben lefolytatta, a perben felmerült ellentmondásokat az adott körülményeknek megfelelően feltárta.

Az elsőfokú bíróságnak az ügy érdemében hozott döntésével, levont jogi következtetéseivel a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezésben írtakra tekintettel a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

A perbeli jogvita tárgyát kizárólag az alperes tanúvallomásából a felperes által kifogásolt mondatok képezték. Ezen tanúvallomást az alperes a ... napján a Fővárosi Törvényszéken megtartott tárgyaláson tette, a felperes által ... alperessel szemben személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt ... számon indított perben. Előzményként egy kártérítési per szolgált, amelyet jelen per felperese a ...-vel szemben indított kártérítés megfizetése iránt, s amely perben ... és az alperes szakértőként jártak el.

Az alperes a személyhez fűződő jog megsértésével kapcsolatos perben tanúként a közte, a felperes, illetve a felperes ügyvezetésével működő ... munkavállalója, **(tanú1)** között létrejött kapcsolatfelvételtől, a közte és **(tanú1)** között folyt személyes és telefonbeszélgetésekről számolt be, előadva az ezen beszélgetések alapján levont következtetéseit is.

Az elsőfokú bíróság a perben ezen nyilatkozat, a peres felek személyes előadása, továbbá **(tanú1)** tanú vallomása alapján megkísérelte feltárni azokat a körülményeket, amelyek az alperes perbeli

tanúvallomásának alapjául szolgáltak, s amelyek alapján vizsgálható, hogy a sérelmezett közlések a tényekből levont okszerű, vagy okszerűtlen következtetéseknek minősülnek-e.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A per folyamán valóban számos bizonytalanság merült fel a vonatkozásban, hogy a felek milyen kapcsolatban álltak egymással, milyen módon történtek a kapcsolatfelvételek, mikor, mely személyek, milyen gyakorisággal, hány alkalommal találkoztak. Ezen ellentmondások feloldása érdekében azonban az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállás felderítési kötelezettségének eleget tett. Nem felel meg a valóságnak az, hogy az elsőfokú bíróság a nyilatkozatok között mutatkozó ellentéteket nem kísérelte meg feloldani. Az ügy eldöntése szempontjából releváns ismeretekkel rendelkező felperes és alperes, valamint az alperessel személyes és telefonbeszélgetést folytató, vele a kapcsolatot felvevő **(tanú1)** tanúként meghallgatásra került, a kártérítési per iratait az elsőfokú bíróság beszerezte. Az eljárás folyamán az alperes és a tanú szembesítésére is sor került az ellentmondások lehetőség szerinti feloldása érdekében, majd a rendelkezésre álló bizonyítékokat az elsőfokú bíróság mérlegelte. A felek előadását összevetette az eljárás során felmerült egyéb bizonyítékokkal, a meghallgatott tanú vallomásával, figyelembe vette azok összefüggéseit, részletesen feltárta azok ellentmondásait, igen alaposan megindokolta, hogy mely tényeket találta bizonyítottnak, s melyeket nem. Okszerűtlen mérlegelést nem követett el, nem volt megállapítható olyan körülmény, amely alapot adott volna a bizonyítékok felülmérlegelésére.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a felperes által sérelmezett közlések egy tanúvallomás részeként hangoztak el és azok az alperesnek mint tanúnak a tényekből levont - okszerűtlennek nem tekinthető - következtetéseit tartalmazták. Ezek pedig csak akkor adhatnának alapot személyiségi jogsértés megállapítására, ha a felperesre nézve kifejezőmódjukban indokolatlanul bántóak, sértőek lennének. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá arra, hogy a sérelmes kijelentések vonatkozásában ez nem állapítható meg.

A felperes a 2017. április 10. napján kelt 4. sorszámú beadványában tájékoztatta a másodfokú bíróságot, hogy a Fővárosi Ítéltáblával szemben peres eljárást kezdeményezett. Álláspontja szerint az ügy tárgyilagos megítélése ezért a másodfokú bíróságtól a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján nem várható, a soron következő tárgyalás megtartásának akadálya van. Kérte az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó indítványának a Kúriához való felterjesztését.

A Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja szerint az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt az, akitől az ügynek tárgyilagos megítélése egyéb okból nem ártható (elfoglaltság).

A 19. § értelmében az a bíró, aki a személyére vonatkozó kizárási okot maga jelentette be, bejelentésének elintézéséig a perben nem járhat el. Minden más esetben az érintett bíró továbbra is eljárhat ugyan, de ha a 13. § (1) bekezdésének a)-d) pontjai alá tartozó kizárási okról van szó, a bejelentés elintézéséig az érdemi határozat hozatalában nem vehet részt.

Tekintettel arra, hogy a kizárási okot a felperes jelentette be, méghozzá a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján, a másodfokú bíróság a tárgyalás elhalasztására nem látott okot, és a 19. §-ban írtakra tekintettel az ügyben érdemi határozatot is hozott.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért köteles az alperes részére másodfokú perköltség megfizetésére a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján. Az alperes másodfokú perköltsége ügyvédjének munkadíjából áll, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapított meg.

A személyek polgárjogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog

folytán le nem rótt - az Itv. 39. § (1) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított - 48.000 forint eljárási illetéket szintén a felperes köteles viselni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának megfelelően.

Budapest, 2017. április 11.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő